

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004087

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-11-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рашевська Анна Анатоліївна

2. Anna A. Rashevskya

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 62234 Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 29-08-2025

Спеціальність за освітою: Історія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10535

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.05

Тема дисертації:

1. Формування національно-патріотичної компетентності майбутніх дизайнерів в процесі професійної підготовки в закладах вищої освіти
2. Formation of National-Patriotic Competence of Future Designers in the Vocational Training in Higher Education Institutions

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні розглянуто актуальну проблему формування національно-патріотичної компетентності майбутніх дизайнерів. У процесі дослідження було проаналізовано наукові здобутки українських і закордонних вчених, які займалися питанням формування різних компетентностей майбутніх дизайнерів. Крім того, було досліджено нормативно-правові документи, що регламентують освітній процес у закладах вищої освіти, з метою уточнення методичних підходів до формування національно-патріотичної компетентності в освітньому процесі. Отримані результати дали змогу визначити зміст поняття «національно-патріотична компетентність» та «національно-патріотична компетентність майбутніх дизайнерів», сформулювати категоріальний апарат дослідження та уточнити поняття «компетентність», «майбутній дизайнер», «професійна підготовка» в контексті формування національно-патріотичної компетентності під час професійної підготовки майбутніх дизайнерів. Зокрема визначено зміст, сутність та

структуру національно-патріотичної компетентності майбутнього дизайнера. У складі структурних компонентів національно-патріотичної компетентності майбутніх дизайнерів було визначено патріотизм; ціннісне ставлення до культури; емпатію та культурну чутливість; етичну відповідальність; саморефлексію; креативність; критичне мислення; інноваційність та адаптивність; комунікаційні та презентаційні навички; знання культурної спадщини; дослідницькі та аналітичні навички; інтеграцію національних елементів у дизайн; культурну обізнаність та крос-культурний обмін; технологічні навички проектування з національними мотивами. Поділ національно-патріотичної компетентності на структурні компоненти дозволив систематизувати не тільки матеріал, що викладається, але й процес формування національно-патріотичної компетентності в цілому. Визначено критерії, показники й рівні сформованості національнопатріотичної компетентності майбутніх дизайнерів, що включають мотиваційно-ціннісний, когнітивно-діяльнісний, особистісно-рефлексивний та процесуально-операційний критерії. Встановлено, що рівні сформованості компетентності диференціюються на чотири етапи: критичний, допустимий, достатній та високий (креативний). Розроблені організаційно-педагогічні заходи, передбачені структурнофункціональною моделлю формування національно-патріотичної компетентності майбутніх дизайнерів передбачала послідовне впровадження доцільних і методично скомпонованих навчальних засобів, форм та методів професійної підготовки, принципів і правил їх застосування, послідовних методичних і технологічних дій щодо досягнення поставлених цілей професійної підготовки, що дозволило підвищити рівень сформованості національно-патріотичної компетентності майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки у закладах вищої освіти. Компонентний зміст розробленої структурно-функціональної моделі формування досліджуваної компетентності містить концептуально-цільовий (дозволяє визначити методологічні засади здійснення педагогічної діяльності), змістовно-діяльнісний (виявляє загальні й конкретні цілі моделі і змісту навчального матеріалу та навчальних дисциплін та являє собою інформаційноосвітні матеріали, що дозволяють ефективно формувати національнопатріотичну компетентність), критеріально-результативний блок (дає змогу керувати процесом формування національно-патріотичної компетентності, здійснювати моніторинг та діагностування результативності навчальнопізнавальної діяльності студентів, сприяє та уможливорює прогнозування шляхів його подальшого розвитку та корекції), а також блоки соціального запиту, педагогічних умов та результату. Запропонована структурно-функціональна модель передбачає дослідження всіх аспектів освітнього процесу, від постановки цілей, проектування та організації освітнього процесу до перевірки сформованості національно-патріотичної компетентності майбутніх дизайнерів, та відповідає визначеним критеріям відтворюваності (концептуальність, системність, науковість, систематичність, структурність, результативність, керованість та відтворюваність і відтворюваність) і основним методологічним вимогам. Дослідно-експериментальна робота, що проводилася у 2021-2023 роках, включала перевірку ефективності впровадження організаційно-педагогічних заходів, передбачених структурно-функціональною моделлю. Експериментальна робота здійснювалася на базі Запорізького національного університету, Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, Харківська державна академія дизайну і мистецтв, Комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, Класичного приватного університету та Відокремленого структурного підрозділу «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв» та Комунального закладу «Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

2. The dissertation study considers the actual problem of forming the national-patriotic competence of future designers. In the course of the study, the scientific achievements of Ukrainian and foreign scientists who have dealt with the formation of various competences of future designers were analysed. In addition, the regulatory documents governing the educational process in higher education institutions were studied in order to clarify methodological approaches to the formation of national and patriotic competence in the educational process. The results obtained made it possible to define the content of the concepts of "national-patriotic competence" and "national-patriotic competence of future designers", to formulate the categorical apparatus of the study and to clarify the concepts of "competence", "future designer", "professional training" in the context of the formation of

national-patriotic competence in the professional training of future designers. In particular, the content, essence and structure of the national-patriotic competence of the future designer are defined. The structural components of the national-patriotic competence of future designers were identified as: patriotism; value attitude to culture; empathy and cultural sensitivity; ethical responsibility; selfreflection; creativity; critical thinking; innovation and adaptability; communication and presentation skills; knowledge of cultural heritage; research and analytical skills; integration of national elements into design; cultural awareness and cross-cultural exchange; technological skills of design with national motives. The division of national-patriotic competence into structural components allowed to systematise not only the material taught, but also the process of forming national-patriotic competence in general. The criteria, indicators and levels of formation of the national-patriotic competence of future designers, including motivational-value, cognitive-activity, personal-reflective and procedural-operational criteria, are defined. It is found that the levels of competence formation are differentiated into four stages: critical, acceptable, sufficient and high (creative). The developed organisational and pedagogical measures provided for by the structural and functional model of formation of future designers' national-patriotic competence envisaged the consistent introduction of appropriate and methodically composed teaching aids, forms and methods of professional training, principles and rules of their application, consistent methodological and technological actions to achieve the goals of professional training, which allowed to increase the level of formation of future designers' national-patriotic competence in the in the process of professional training in higher education institutions. The component content of the developed structural and functional model of the formation of the studied competence includes the conceptual-purposeful (allows to determine the methodological principles of pedagogical activity), content-activity (identifies the general and specific goals of the model and content of educational material and academic disciplines and represents information and educational materials that allow to effectively form national-patriotic competence), criterionresultant block (allows to manage the process of formation of national-patriotic competence). The proposed structural-functional model involves the study of all aspects of the educational process, from setting goals, designing and organising the educational process to checking the formation of national-patriotic competence of future designers, and meets the defined criteria of reproducibility (conceptuality, systematicity, scientificity, systematicity, structural, effective, manageability and reproducibility and reproducibility) and basic methodological requirements. The experimental work carried out in 2021-2023 included testing the effectiveness of the implementation of organisational and pedagogical measures envisaged by the structural and functional model. The experimental work was carried out on the basis of Zaporizhzhia National University, Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko, Kharkiv State Academy of Design and Arts, Municipal Higher Education Institution "Khortytska National Training and Rehabilitation Academy" of Zaporizhzhia Regional Council, Classical Private University and Separate Structural Subdivision "Mykolaiv Branch of Kyiv National University of Culture and Arts" and Municipal Institution "Sumy Regional Institute of Postgraduate Studies".

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Рашевська А. А. Аналіз сучасних підходів до визначення дефініції «національно-патріотична компетентність майбутнього дизайнера», Педагогічні науки: теорія та практика. Запоріжжя: ЗНУ, 2022. № 2 (42). С. 91-97.

- Рашевська А. А., Чемерис Г. Ю. Аналіз досвіду формування національно-патріотичної компетентності майбутніх дизайнерів. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. № 53. С. 277-283.
- Чемерис Г. Ю., Рашевська А. А. Добір доцільних форм та методів та формування національно-патріотичної компетентності майбутніх дизайнерів. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / [редкол.: А. В. Сущенко (голов. ред) та ін.]. Запоріжжя: КПУ, 2022. Вип. 221-225.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чемерис Ганна Юріївна

2. Hanna Y. Chemerys

Кваліфікація: д.філософ, доцент, 015

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3417-9910

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колесник Наталія Євгенівна

2. Nataliya Kolesnyk

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9384-9369

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руденченко Алла Андріївна

2. Alla A. Rudencenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9354-8216

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 45307965

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борисов Вячеслав Вікторович

2. Viacheslav V. Borysov

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3117-2118

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Код за ЄДРПОУ: 02125131

Місцезнаходження: вул. Генерала Ляскіна, 2, Лубни, Лубенський р-н., 37500, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Брянцева Ганна Володимирівна
2. Hanna V. Briantseva

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9689-8497

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пономаренко Ольга Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пономаренко Ольга Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дребезов Денис Олегович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна